

Public Affairs Monitor | Week 04 | 2023 | 20 januari – 27 januari

De Public Affairs Monitor wordt wekelijks opgesteld door het team Public Affairs van UWV. De PA-monitor geeft een overzicht van relevante ontwikkelingen in de politiek en bij strategische stakeholders.

Inhoud

- Tweeminutendebat Participatiewet..... 2
- Opening onderzoek naar invloed van burgers in de Participatiewet..... 2
- Tof Thissen nieuwe voorzitter Ouderpanel kinderopvangtoeslag..... 2
- 2041 meer banen gecreëerd binnen de banenafpraak..... 2
- NOVAG en De Unie over cao-onderhandelingen UWV 2
- Aanpassingen RMT-middelen in relatie tot Praktijkleren 3
- Commissie SZW spreekt met experts over rondkomen 3
- Technische briefing Greenfieldtraject herziening financieringsstelsel kinderopvang4
- Antwoord op Kamervragen over het artikel 'Mensen met schulden merken niets van hogere lonen en uitkeringen'..... 4
- Werknemers Sociale werkbedrijven voeren voor het eerst in jaren actie 5
- Minister Weerwind informeert Kamer over vervolg stelselvernieuwing rechtsbijstand 5
- Benoemingen bij Raad van State 6
- Kamerbrief over vernieuwing van de ambtseed 6
- Minister Schouten in gesprek over regeldruk bij mensen in de bijstand 6
- Colofon 6
- Corporate Intelligence 7

Tweeminutendebat Participatiewet

1. Op 26 januari vindt in de Tweede Kamer het tweeminutendebat Participatiewet plaats. Aan de zijde van het kabinet is minister Schouten (Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen) aanwezig. Er worden tijdens dit debat verschillende moties ingediend, waarvan één voor UWV relevante motie, die 'oordeel Kamer' krijgt van de minister. Dit is een [motie](#) van de leden Palland (CDA) en Van Kent (SP). Deze motie 'verzoekt de regering, te bevorderen dat binnen alle arbeidsmarktregio's sociaal ontwikkelbedrijven aanhaken bij de RMT's.' Dinsdag 31 januari wordt over de ingediende moties gestemd. **(zie bijlage 1 en 2)**

Opening onderzoek naar invloed van burgers in de Participatiewet

2. Op 25 januari plaatst de Nationale Ombudsman een bericht op haar website waarin zij aankondigt een onderzoek te starten naar de invloed van burgers in de Participatiewet. Dit is het tweede onderzoek in een reeks van drie dat zich richt op de uitwerking van de decentralisatie van Rijksoverheidstaken. De ombudsman wil ook weten wat het voor burgers betekent als de uitvoering van taken in het kader van de Participatiewet wordt overgedragen aan private partijen. De resultaten van het onderzoek naar de Participatiewet worden in de zomer van 2023 verwacht.

Tof Thissen nieuwe voorzitter Ouderpanel kinderopvangtoeslag

3. Op 25 januari plaatst de Rijksoverheid een bericht op haar website met de mededeling dat Tof Thissen is benoemd tot voorzitter van het Ouderpanel kinderopvangtoeslag. Het Ouderpanel is een groep van 12 tot 15 gedupeerde ouders die zich inzet voor ouders die in de problemen zijn gekomen met de kinderopvangtoeslag. Het Ouderpanel is onafhankelijk, de ouders bepalen wat ze onder de aandacht van de herstelorganisatie willen brengen. Thissen neemt de rol als voorzitter over van de heer Michiel Grauss. Thissen was tot 1 januari algemeen directeur van UWV Werkbedrijf.

2041 meer banen gecreëerd binnen de banenafpraak

4. Op 25 januari deelt het platform Samen voor de Klant de UWV-rapportage 'Transparantie van klantprofielen' op haar website. Een van de conclusies uit deze rapportage luidt dat er in het derde kwartaal van 2022 2.041 meer banen in de banenafpraak zijn bijgekomen ten opzichte van het tweede kwartaal. Sinds de start van de banenafpraak zijn er 79.714 extra banen gerealiseerd. De doelstelling van de banenafpraak voor 2022 is het realiseren van 92.500 extra banen. Eind april 2023 zullen de cijfers van het vierde kwartaal van 2022 worden gedeeld.

NOVAG en De Unie over cao-onderhandelingen UWV

5. Op 25 januari deelt vakbond De Unie een verslag op haar website over de medewerkersbijeenkomst van UWV die op 23 januari plaatvond. Tijdens deze bijeenkomst wordt met medewerkers van UWV gesproken over de huidige cao-onderhandelingen. De Unie vond de bijeenkomst noodzakelijk omdat de cao-onderhandelingen zeer moeizaam verlopen. Tijdens de bijeenkomst heeft De Unie de medewerkers opgeroepen om actief te worden. De Unie schrijft: 'Het mooiste is als we er wel in slagen om met onderhandelingen een cao te bereiken, een goede cao natuurlijk. Het volgende cao-overleg is op 9 februari 2023. Vakorganisaties bereiden samen een activiteit voor waarmee de UWV-

*medewerkers hun steun kunnen laten zien.’ Op 20 januari deelt NOVAG een nieuwsflash op haar website waarin zij ook schrijft over de huidige cao-onderhandelingen bij UWV. NOVAG noemt de petitie die door ruim 9000 mensen is ondertekend en hoopt dat het besef groeit bij UWV dat hun cao-voorstel *‘niet redelijk is in de huidige context.’**

Aanpassingen RMT-middelen in relatie tot Praktijkleren

6. Op 25 januari deelt het platform Samen voor de klant een bericht op haar website over de wijziging van de Tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening regionale mobiliteitsteams (RMT). Per 1 januari 2023 is deze wijziging ingetreden. *‘Sinds 1 juni 2022 is zijn de RMT-middelen beschikbaar voor personen die al langere tijd werkloos zijn of dreigen te worden, en niet langer uitsluitend voor personen die werkloos zijn geworden of dreigden te worden vanaf 12 maart 2020. Bij de aanpassing vanaf januari 2023 is de benaming ‘aanvullende crisisdienstverlening’ vervangen door ‘aanvullende dienstverlening’ omdat er een tijdelijk vervolg gegeven wordt aan de tijdelijke regionale mobiliteitsteams. De regeling die per 1 januari 2023 zou ophouden te bestaan is verlengd voor de jaren 2023 en 2024.’*

Commissie SZW spreekt met experts over rondkomen

7. Op 25 januari houdt de commissie SZW in de Tweede Kamer een rondetafelgesprek over het onderwerp ‘rondkomen’. Wethouder Heijkoop van Dordrecht levert een bijdrage namens VNG waarin hij onder meer aangeeft dat hij vindt dat het Rijk zijn grondwettelijke opdracht om het bestaansminimum voor burgers te garanderen niet waarmaakt. Hij meent onder meer dat uitkeringen moeten worden verhoogd. Verder zegt de wethouder dat de arbeidsmarkt hervormd moet worden om bijvoorbeeld het fenomeen van werkende armen tegen te gaan. Hij heeft hoge verwachtingen van de uitkomsten van de Commissie Sociaal Minimum en vertelt dat VNG binnenkort met een publicatie over dit onderwerp komt om de commissie te voeden. Joop Schippers van de Universiteit Utrecht memoreert dat lang de veronderstelling was dat mensen het best in hun inkomen kunnen voorzien door te werken. Hij meent ook dat er tegenwoordig veel banen onvoldoende in inkomen voorzien omdat ze te weinig worden beloond. Het zou goed zijn te kijken of deze banen niet beter geautomatiseerd kunnen worden, zeker met oog op de ernstige krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast kenmerkt de Nederlandse economie zich ook door een hoge mate van banen voor weinig uren per week, het uitbreiden van de gewerkte uren in deze banen zou moeten worden gestimuleerd. Dit kan onder meer door ondersteuning in zorgtaken en kinderopvang mogelijkheden te verruimen. Daarnaast zou werken fiscaal aantrekkelijker moeten worden gemaakt. Hij is kritisch op de voltijdsbonus omdat dit niet zou stimuleren dat met name vrouwen meer gaan werken ook al is dat nog niet voltijds. Hoogleraar Caminada van de universiteit Leiden, lid van de Commissie Sociaal Minimum meent dat veel problemen ontstaan door het niet effectief rondpompen van geld met belastingen en toeslagen. Als je op gezinsniveau kijkt heeft dit te weinig effect. Verder benadrukt hij dat de positie van het kind in de sociale zekerheid in Nederland internationaal gezien vreemd is. Wij gaan er vanuit dat als je de ouders ondersteunt dit wordt ingezet voor het

kind en dat een autonoom recht op sociale zekerheid niet nodig is. Dit klopt vaak, maar leidt tot schrijnende situaties wanneer dit niet zo is. Nederland voldoet op dit punt ook niet aan het VN kinderrechtenverdrag. Gedragswetenschapper van der Werf, onderzoeker van universiteit Maastricht, vindt dat de nadruk meer zou moeten liggen op de doenlijkheid van beleid dan op het vergroten van het doenvermogen. Je moet hoger opgeleid zijn om arm te kunnen zijn, sluit zij haar bijdrage af.

Technische briefing Greenfieldtraject herziening financieringsstelsel kinderopvang

8. Op 24 januari praat dhr. Nielen, senior beleidsmedewerker SZW met een viertal collega's uit de regiegroep, in een technische briefing de vaste Kamercommissie SZW bij over het Greenfieldtraject herziening financieringsstelsel kinderopvang. Ambitie en fasering worden toegelicht. De technische briefing beperkt zich tot fase 1, het ontwerp, dat loopt tot juli 2023. In juni 2023 is een (politiek) besluit over stelselontwerp voorzien, eerst door het kabinet, daarna naar de Tweede Kamer. UWV zal afzonderlijk een uitvoerbaarheidstoets opleveren naast DUO, Toeslagen en SVB. Het ontwerp wordt binnen de kaders van het coalitieakkoord gemaakt, maar hierbij wordt wel rekening gehouden dat een nieuwe koers van een nieuw kabinet wel mogelijk moet blijven. (De presentatie van SZW is niet openbaar beschikbaar, maar de gebruikte slides zijn te zien op <https://debatgemist.tweedekamer.nl/debatten/greenfieldtraject-herziening-financieringsstelsel-kinderopvang>).

Antwoord op Kamervragen over het artikel 'Mensen met schulden merken niets van hogere lonen en uitkeringen'

9. Op 24 januari beantwoorden minister Schouten (Armoedebelief, Participatie en Pensioenen) en minister Weerwind (Rechtsbescherming) Kamervragen van het lid Kat (D66) over de berichten dat mensen met schulden niets merken van het gestegen minimumloon en de hogere uitkeringen. Kat vraagt of het klopt dat de beslagvrije voet niet meestijgt met de lonen en uitkeringen. De ministers antwoorden dat de beslagvrije voet wel degelijk ook stijgt, maar dat dit niet voor iedereen per 1 januari 2023 is: *'Nadat de beslagvrije voet is vastgesteld, moet de deurwaarder de beslagvrije voet minimaal een keer per jaar herberekenen. Daarvoor zijn geen vaste momenten bepaald. In veel gevallen gebeurt dit pas later in 2023 wanneer 12 maanden na het vaststellen van de beslagvrije voet verstreken zijn en de herberekening van de beslagvrije voet conform wetgeving moet worden uitgevoerd.'* Naast de wettelijke verplichting om de beslagvrije voet minimaal eenmaal per jaar opnieuw te berekenen, kunnen mensen met schulden ook zelf een verzoek indienen voor een eerdere herberekening. De ministers schrijven dat ze burgers zoveel mogelijk willen stimuleren om zo'n eerdere berekening aan te vragen: *'Samen met de partners in de keten voor derdenbeslag (UWV, SVB, Belastingdienst, CJIB, LBIO, VNG, KBvG, SNG, BKWI, IB) en de stakeholders zoals schuldhulpverleners, beschermbewindvoerders, sociaal raadslieden en rechter-commissarissen wordt op dit moment gewerkt aan een verklaring, waarin gezamenlijke afspraken worden opgenomen om deze kwetsbare burgers zoveel mogelijk te stimuleren en te helpen bij het doen van*

een aanvraag voor een versnelde herberekening van de beslagvrije voet.’ (zie bijlage 3)

Werknemers Sociale werkbedrijven voeren voor het eerst in jaren actie

10. Op 24 januari meldt vakbond FNV op haar website dat werknemers van Sociale werkbedrijven voor het eerst in jaren gaan actievoeren. Ze eisen dat hun werkgever, de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) de lonen en de reiskostenvergoeding verhoogt in verband met de hoge inflatie. De eerste actie vindt 26 januari plaats in Apeldoorn. Veel werknemers die werken in de sociale werkbedrijven verdienen net iets meer dan het wettelijk minimumloon. Dat is op 1 januari 2023 met 10 procent omhooggegaan in verband met de hoge inflatie. Maar de werknemers die net iets boven het minimumloon zitten krijgen diezelfde verhoging niet. Bestuurder Sociale werkbedrijven Rob Kolner: *‘Dan krijg je een hele scheve verhouding op de werkvloer. Het verschil in beloning tussen een teamleider en werknemer is dan minimaal, terwijl er wel meer verantwoordelijkheid gedragen wordt.’*

Minister Weerwind informeert Kamer over vervolg stelselvernieuwing rechtsbijstand

11. Op 23 januari stuurt minister voor Rechtsbescherming Weerwind de Tweede Kamer een [brief](#) over het onderwerp *‘Vervolg stelsel vernieuwing rechtsbijstand’*. De minister geeft aan het recht toegankelijker te willen maken en neemt hiervoor een aantal maatregelen: *‘Zo is het bellen met het (Juridisch) Loket per 1 januari 2023 kosteloos geworden en gaat het Loket zich richten op mensen met een laag inkomen. Voor rechtsbijstandsverleners wordt de reiskostenvergoeding aangepast. En de tegemoetkomingsregeling voor de beroepsopleiding van nieuwe sociaal advocaten krijgt dit jaar opnieuw een verlenging. Tevens bied ik rechtsbescherming aan specifieke groepen rechtzoekenden door – samen met de verantwoordelijke ministers – regelingen voor kosteloze rechtsbijstand te treffen, zoals voor gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire.’* Verder wil hij onnodige procedures voorkomen en hij monitort daarom het procedeedrag van de overheid op basis van signalen vanuit de verschillende partijen uit het rechtsbijstandsveld, zodat hij zijn collega’s hier in het kabinet op kan aanspreken: *‘Met het project Procedeergedrag overheid richt ik mij specifiek op situaties waarin al sprake is van een conflict: ook in procedures tegen burgers zou de overheid (in bezwaar, beroep en hoger beroep) burgergericht moeten handelen en moeten blijven streven naar de-escalatie met het probleem van de burger voor ogen.... Ik zoek daarom actief de aansluiting bij andere initiatieven op dit terrein zoals het rijksbrede programma Werk aan Uitvoering, het programma Passend Contact met de Overheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK) en de voorbereiding van het wetsvoorstel versterking waarborgfunctie Awb, waarvoor de minister van BZK medeverantwoordelijkheid draagt.’* Weerwind zegt bovendien af te zien van de voorgenomen verplichting van het inschakelen van de eerstelijns hulpverlening op basis van signalen uit het veld dat dit onwenselijk zou uitpakken. Wel wordt hierin extra geïnvesteerd om o.a. vroegsignalering te bevorderen. De minister

doet onderzoek naar het tekort aan sociaal advocaten, de verwachte ontwikkeling op deze arbeidsmarkt en mogelijke maatregelen die te nemen zijn op dit punt. Uiterlijk 1 april 2023 informeert hij de Kamer hierover. Weerwind noemt de eerdere ingangsdatum van 1 januari 2025 niet langer realistisch maar geeft geen specifiek nieuw moment aan en beperkt zich tot de opmerking dat inhoud en haalbaarheid leidend zijn. **(zie bijlage 4)**

Benoemingen bij Raad van State

12. Op 20 januari plaatst de Rijksoverheid een bericht op haar website waarin zij aankondigt dat mr. Van den Biggelaar, mr. A.B. Blomberg en mr. Drs M.M. Kaajan staatsraad worden in de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De ministerraad heeft ingestemd met het voorstel van minister Bruins-Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om hen voor benoeming voor te dragen.

Kamerbrief over vernieuwing van de ambtseed

13. Op 20 januari stuurt minister Bruins-Slot (BZK) een [brief](#) naar de Tweede Kamer over de uitvoering van de motie van het lid Ellian (VVD) over *'Trouw aan de publieke taak' toevoegen aan de eed of belofte die ambtenaren afleggen.* Het lid Ellian verzoekt de regering om de tekst van de ambtseed te herzien. Aan dit verzoek is volgens de minister een brede interpretatie gegeven. *'Beoogd is om binnen de huidige wettelijke kaders tot een tekst te komen die kort en krachtig is, begrijpelijk is, aanspreekt en waarvan de betekenis onthouden kan worden. Een tekst die aansluit bij de huidige tijdgeest en ook een nieuwe generatie ambtenaren aanspreekt. Het gaat erom dat de essentie van het werken voor de publieke zaak in de ambtseed wordt gevangen en dat zowel voor de ambtenaar als voor de buitenwereld duidelijk is wat de ambtseed daadwerkelijk inhoudt. Langs deze uitgangspunten is een nieuwe tekst uitgewerkt'* **(zie bijlage 5 en 6)**

Minister Schouten in gesprek over regeldruk bij mensen in de bijstand

14. Op 19 januari plaatst de Landelijke Cliëntenraad een bericht op haar website over een gesprek dat minister Schouten (Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen) heeft gehad met mensen in de bijstand. Deze mensen deelden hun ervaringen met de minister. *'De regeltjes in de bijstand en de manier waarop met mensen wordt omgegaan, dat staat voor de deelnemers aan het gesprek met minister Carola Schouten van armoede en participatie centraal.'* De vijf mensen die met de minister in gesprek zijn geven allemaal aan dat zij zich niet kunnen redden in de bijstand. *'Het is de bedoeling dat de groep vaker bij de minister op bezoek gaat om ervaringen te delen. De bijzondere bijstand, energietoelagen of andere manieren van hulp komen nog aan bod.'*

Colofon

Het Public Affairs-team ondersteunt en adviseert UWV in contacten met de politiek en strategische stakeholders. Wil je advies of kun je zelf ondersteuning

gebruiken van het PA-team? Neem dan contact met ons op:
publicaffairs@uwv.nl

De PA-Monitor wordt samengesteld door:

5.1 lid 2 sub e

5.1 lid 2 sub e

5.1 lid 2 sub e

5.1 lid 2 sub e

5.1 lid 2 sub e

5.1 lid 2 sub e

Corporate Intelligence

Meer weten? In de databank Corporate Intelligence van het PA-team vind je tal van documenten (zoals moties, debatverslagen, Kamerbrieven en ga zo maar door). Ook vind je hier een archief van alle PA-monitors. Bekijk het hier: [Corporate Intelligence](#)